

Zaaknummer: 00001202579
Onderwerp: Zienswijze Kadernota 2027 GGD Hollands Noorden
Datum raadsvergadering: 17 februari 2026

Portefeuillehouder: G.J. Rep
Programma: 7. Volksgezondheid en milieu

Publiekssamenvatting

Jaarlijks zenden de verbonden partijen de kadernota van het volgende jaar naar de deelnemende gemeenten met het verzoek om een zienswijze, zo ook de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden (HN). In de kadernota staan de plannen voor 2027. De gemeenteraad wordt naar een zienswijze gevraagd. Na verwerking van de zienswijzen en vaststelling van de kadernota maakt de gemeenschappelijke regeling GGD HN haar begroting voor 2027. Tegelijk heeft de GGD haar 1^e begrotingswijziging voor 2026 voor zienswijze aangeboden met als voorstel om de bijdrage voor Veilig Thuis op te hogen voor actief wachtlijstbeheer en structurele deelname van Veilig Thuis aan de ZSM-tafel.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Geen zienswijze af te geven op de kadernota 2027 van de GR GGD Hollands Noorden;
2. Geen zienswijze af te geven op de 1^e begrotingswijziging 2026 Versterken Veilig Thuis

Inleiding

Gemeenschappelijke regelingen, waarvoor een openbaar lichaam is ingesteld, dienen jaarlijks (uiterlijk 15 december) hun kadernota aan te bieden aan de gemeente. De gemeenteraad kan een zienswijze afgeven. In de kadernota wordt op hoofdlijnen aangegeven wat de speerpunten en vernieuwingen zijn voor het komende jaar. Deze onderdelen zijn de basis voor de begroting van dat jaar. De GR GGD HN heeft tijdig de kadernota 2027 aangeleverd.

De doelstelling van de GGD HN is: bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid en veiligheid van alle inwoners in Noord Holland Noord.

De meest relevante speerpunten van de GGD voor 2027 zijn:

- Solide en toekomstbestendige bedrijfsvoering. De bezuinigingsopgave van 2026 werkt door in de organisatie, waardoor prioritering en het verantwoord blijven uitvoeren van de taken en werkzaamheden binnen de financiële randvoorwaarden belangrijke aandachtspunten zijn;
- De GGD blijft inzetten op verhogen van de vaccinatiegraad binnen het Rijksvaccinatieprogramma;
- Verdere versterking van Veilig Thuis blijft belangrijk, zowel op het gebied van wachtlijstbeheer, als op deelname aan de ZSM-tafel (Zorgvuldig, Snel en op Maat).

Tegelijk met de kadernota 2027 heeft de GGD haar 1^e begrotingswijziging 2026 aan de gemeente aangeboden. Hierin wordt voorgesteld om de begroting 2026 te verhogen met een structureel bedrag van € 295.000 voor versterking van Veilig Thuis. Voor Dijk en Waard is dit een bedrag van €38.000. Dit betreft actief wachtlijstbeheer en structurele deelname van Veilig Thuis aan de ZSM-tafel.

De ZSM-tafel (Zorgvuldig, Snel en op Maat) is een multidisciplinaire methode waarin Politie, Openbaar Ministerie (OM), Reclassering, Raad voor de Kinderbescherming, Halt, en Slachtofferhulp samen strafzaken van lichte en middelzware delicten bespreken. Het doel is snelle en passende afdoening, waarbij straf, begeleiding en zorg op elkaar worden afgestemd. De kracht en effectiviteit van de ZSM-aanpak zit in het samenwerken en snel schakelen.

Beoogd effect

Het standpunt van Dijk en Waard ten aanzien van de kadernota 2027 van de GR GGD HN kenbaar te maken en op deze manier als gemeenteraad aan de voorkant te kunnen sturen op hoofdlijnen van beleid.

Kader

- De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
- Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regeling (FUGR)
- Gemeenschappelijke regeling GGD HN

Argumenten per beslispunt

1. De gemeenteraad besluit geen zienswijze af te geven op de kadernota 2027 van de GR GGD Hollands Noorden.

1. *De kadernota 2027 geeft geen aanleiding om een inhoudelijke zienswijze in te dienen.*

De kadernota is opgesteld volgens het format, dat is aangeleverd door de regietafel Noord-Holland Noord in het kader van het project 'Verbetering informatievoorziening door gemeenschappelijke regelingen aan raden'. De opgenomen informatie laat een duidelijk beeld zien van welke ontwikkelingen worden verwacht.

2. *De kadernota 2027 is opgesteld conform de financiële uitgangspunten*

De kadernota 2027 is in lijn met de FUGR en andere financiële afspraken.

3. *De kadernota 2027 GGD HN rekening met de bezuinigingsmaatregelen*

De GGD HN gaat kritisch om met de beschikbare middelen. Dit blijkt uit haar eerste speerpunt. Daarnaast wil de GGD het verwachte negatieve jaarresultaat van 2025, als gevolg van het CAO-gat en incidentele frictiekosten door de bezuinigingsopgave dekken uit de algemene reserve.

4. *De speerpunten van de GGD passen binnen het beleid*

Het verhogen van de vaccinatiegraad was in 2025 al een speerpunt en gezien het belang van een voldoende hoge vaccinatiegraad ter preventie van verspreiding van besmettelijke ziektes is blijvende inzet nodig.

Daarnaast is het cruciaal om te blijven inzetten op het aanpakken van de wachtlijsten en samenwerking met partners als het gaat om Veilig Thuis om de veiligheid van onze (jonge) inwoners in thuissituaties te beschermen.

2. De gemeenteraad besluit geen zienswijze af te geven op de 1e begrotingswijziging 2026 Versterken Veilig Thuis

1. *Inwoners die gemeld zijn bij Veilig Thuis hebben baat bij actief wachtlijstbeheer, zodat er beter zicht is op de actuele veiligheid in het gezin*

Op 3 oktober 2024 bracht de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) het rapport 'Aanhoudende onveiligheid bij het wachten op Veilig Thuis' uit. Een belangrijke aanbeveling in relatie tot Veilig Thuis is:

Te zorgen dat alle meldingen van geweld tegen kinderen bij Veilig Thuis daadwerkelijk worden onderzocht, dat er altijd hulp wordt geboden en dat gezinnen niet uit beeld verdwijnen.

Op basis van dit rapport heeft de Inspectie het toetsingskader waar Veilig Thuis aan moet voldoen aangepast. Alle Veilig Thuis organisaties moeten actief zicht gaan houden op de veiligheid in gezinnen in de periode dat ze na een melding op de wachtlijst bij Veilig Thuis staan. Veilig Thuis NHN heeft een werkproces voor 'Actief Wachtlijstbeheer' ontwikkeld om daarmee te voldoen aan het nieuwe toetsingskader van de IGJ. De uitvoering van deze extra taak vraagt extra personele inzet.

2. *De expertise van Veilig Thuis wordt door de andere partners van de ZSM tafel gemist.*

De kracht en effectiviteit van de ZSM-aanpak zit in samenwerken en snel schakelen. Dat werkt het beste als alle netwerkpartners fysiek aanwezig zijn. De verschillende organisaties brengen hun eigen expertise in en investeren bewust in het fysiek aanwezig zijn.

Een vergelijkbaar voorstel wordt ook voorgelegd door de gemeenten in Zaanstreek Waterland en Kennemerland, omdat één VT-vertegenwoordiger namens drie regio's het meest kostenefficiënt is. Belangrijke voorwaarde is dan ook dat de besturen in Zaanstreek Waterland en in Kennemerland hetzelfde besluit nemen over deelname aan ZSM. Het bestuur in Kennemerland heeft zich inmiddels positief uitgesproken over deelname aan ZSM en wacht op de twee andere regio's.

Kanttelingen en risico's

In 2023 is een Cao-gat ontstaan doordat de financiële gevolgen van de toen 'nieuwe' Cao pas vanaf 2026 wordt na gecalculeerd. In 2024 en 2025 heeft GGD HN het Cao-gat zelf opgevangen vanuit de algemene reserve zonder extra bijdrage van de deelnemende gemeenten. Na onttrekking uit de algemene reserve voor het opvangen van dit Cao-gat, is de algemene reserve naar verwachting in 2027 1% van de totale lasten. Dit is te weinig om te ingeschatte risico's op te vangen, mochten zich deze voordoen. Rekening houdend met de kans van 75% en de impact van € 1.430.000 wordt het financiële risico voor 2027 ingeschat op € 1.073.000 (zie bijlage 1 van de kadernota 2027 GGD HN voor nadere toelichting op de financiële risico's). De algemene reserve is ultimo 2027 begroot op € 599.000 en daarmee ontoereikend om in de kadernota opgenomen financiële risico's op te vangen. De GGD HN houdt zicht op de risico's en stelt daarom periodiek de risicomonitor op en rapporteert over de belangrijkste risico's via de P&C cyclus.

De GGD vermeldt structurele inzet op ketenaanpakken binnen het IZA en het AZWA. Dit kan een risico opleveren, omdat dit vooralsnog incidentele middelen betreft.

De GGD HN geeft in haar aanbiedingsbrief en in de kadernota 2027 aan samen met gemeenten te gaan onderzoeken welke activiteiten rondom suïcidepreventie door de GGD kunnen worden uitgevoerd en onder welke voorwaarden en financiering. Het is nog onduidelijk of en wat de rol van de GGD hierin wordt, vooral omdat diverse gemeenten, zoals Dijk en Waard, Alkmaar, Hoorn en de BUCH gemeenten samen suïcidepreventiebeleid voorbereiden. Op het moment dat de kadernota werd geschreven zijn diverse gemeenten en de GGD in een verkennende fase over de vraag wat de rol van de GGD hierin wordt. Zo mogelijk wordt dit concreter in de GGD begroting 2027.

Alternatieven

Er is geen aanleiding om een alternatieve zienswijze op te stellen.

Samenwerking en participatie

Er heeft geen participatie of inspraak over dit voorstel plaatsgevonden. Wel is ambtelijk overleg geweest tussen de deelnemers van de GR GGD HN om een eensluidende zienswijze af te geven.

Financiën

De deelnemersbijdrage GGD algemeen voor 2027 bedraagt € 28,24 per inwoner. Het tarief van € 26,40 uit de programmabegroting 2026 is verlaagd met € 0,18 (de tijdelijke bijdrage informatiebeveiliging en privacy liep tot en met 2026). Vervolgens is de deelnemersbijdrage GGD algemeen met 7,7% geïndexeerd naar 2027.

De indexaties voor 2027 zijn conform de hoogte die de Regietafel Noord-Holland Noord in de indexatiebrief kenbaar heeft gemaakt. Voor de begroting 2027 betekent dit dat er wordt uitgegaan van een indexatie van 8,4% loonindexatie en 5,7% prijsindexatie. De verhouding loon- en prijsontwikkeling van de GGD HN is 74%-26%. Dit leidt tot een indexatie van 7,7%.

Bovengenoemde indexatie zorgt ervoor dat de totale bijdrage aan de GGD HN voor 2027 wordt verhoogd met € 430.000 voor gemeente Dijk en Waard. Dit wordt als autonome ontwikkeling meegenomen in de kadernota 2027 van de gemeente Dijk en Waard.

De 1^e begrotingswijziging 2026 betekent voor Dijk en Waard een verhoging van totaal €38.000. Daarvan is € 22.000 voor deelname aan het ZSM team en voor wachtlijstbeheer € 16.000. Dit wordt bij de voorjaarsrapportage 2026 meegenomen en het structurele effect bij de kadernota en meerjarenbegroting.

Communicatie

Er vindt geen actieve communicatie plaats over dit voorstel.

Uitvoering

Na besluitvorming door de raad wordt het besluit aan het dagelijks bestuur van de GGD HN kenbaar gemaakt. Het dagelijks bestuur formuleert een bestuurlijke reactie op de door de deelnemers ingediende zienswijzen en legt deze voor aan het algemeen bestuur van de GGD HN op 11 maart 2026. Deze bespreekt de kadernota 2027, ingediende zienswijzen en de reactie hierop van het dagelijks bestuur. De GGD HN informeert de gemeente daarna over de besluitvorming.

De wethouder Sociaal Domein houdt bij de vergaderingen van het algemeen bestuur van de GGD de vinger aan de pols en blijft actief aandacht vragen voor actieve informatie over de financiële ontwikkelingen en risico's bij de GGD.

Bijlagen, onderdeel van het besluit

1. Kadernota 2027 GGD Hollands Noorden
2. Raadsbesluit Kadernota 2027 GGD Hollands Noorden
3. 1^e begrotingswijziging 2026 GGD HN

Bijlagen ter informatie

4. Aanbiedingsbrief bij de Kadernota 2027 GGD HN
5. Aanbiedingsbrief bij de 1^e begrotingswijziging 2026 GGD HN